

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historica Relatio De Ortu Et Progressu Fidei Orthodoxae In Regno Chinensi Per Missionarios Societatis Jesu

Schall von Bell, Johann Adam

Ratisbonae, 1672

Cap. XXIII. De cura universim mortuorum apud Chineses.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11805

suetudinibus, supra indolis discrimen multiplex, gubernari pacatissimè; nullo DEI amore, nullâ spe aut metu futurorum post vitam eventuum; solo decore facti, & honestatis ratione duci; atque in tanta unione animorum, non solum quoad ceremonialia, ac ritus, (in quos, quoniam Moscovitæ ante biennium legatione functi consentire nollent, cum dedecore, muneribus quæ attulerant redditis, rejecti sunt) verum etiam nunc fortuito in electionem pueruli in maximum Imperatorem & Monarcham, sine ulli⁹ vel notata obiter oppositione potuisse consentire.

CAPUT XXIII.

*De cura universim mortuorum apud
Chinenses.*

CHinenses æquè, ac Tartari, exquisitam curam in humanis mortuorum suorum corporibus locant. Putant etenim totius posteritatis felicitatem ex eo pendere, si Majores nacti tumbas ex ligno, quàm maximè incorruptibili, in illo conclavi subterraneo annorum seriem quàm longissimam possint exigere in emolumentum suæ posteritatis. Proinde Chinensium opulentiores sæpe trecentos, quingentos, atque interdum supra mille aureos in

V §

vita

314 *Initia Expedit. Christiana ad Chines.*

vita seponunt, impendendos postea sepulchro. Tabulas ex cedro, aliâque hujusmodi materia à sexcentis, eoque amplius lucis summo labore advectas congregant: Ut cum decesserint, ex iis loculos nanciscantur, quibus recepti lateant æternum. Forma sarcophagi ad pedes, apud Sinenses est strictior, ad caput autem latior, & altior: superius plana, tabulâ supremâ, imò & lateribus prominentioribus, quò earum crassities appareat. Apud Tartaros superiores tabulæ in cacumen per totam longitudinem instar tecti defluunt, ipsæque tumbæ totæ foris depictæ: non admodum de crassitie tabularum curant; Siquidem tumbæ ad aliud nihil serviunt; quàm ut in iis efferantur ad tempus cadavera: Ubi enim ad sepulturæ locum pervenerint, unâ cum ipsis cadaveribus cremantur: ac post diem tertium collecta ossa ex igne albicantia, in vas ex porcellanâ Sinicâ recondita ad sepulturam servantur. Peculiari superstitione, an cura eos tumulant, qui ex variolis occumbunt. Hos enim centum omnino diebus asservant, priusquam crement.

Student universi, dum vivant, locum tumuli deligere, & solum sepulturæ suæ aptum, ac decentem designare; quem si in proprio fundo nō habuerint, alibi magno pretio coemptū com-

pa-

parant. Conditiones illius opportunissima sunt; ut sit quantum fieri potest admodum siccus; à tergo nec foveam nec lacunam ullam habeat: ante frontem ne fluvius præterlabatur, neque via publica transeat: ne ante se fanum aliquod aut turrim aspiciat: sitq; locus planus: nec antè, quàm retro depressior. Ad quamcunque tandem terræ plagam locum sepulturæ delegerint; eum à tergo aggere semilunari circumdant; qui agger in medio elevatior, paulatim ad anteriorem partem non æqualiter declivis; sed per monticulos quasi descendat. In hujus aggeris anteriori parte senior sepelitur à Chinenibus: filii ac nepotes per utrumq; latus ordine descendunt non promiscuè, sed ad legem vetustioris ortûs. In medio mensa lapidea statuitur; in qua comestibilia & odores, quæq; ad honorem demortui pertinent, collocantur: Singulis sui tumuli ex terra aggesti: Principi familiæ altior; cæteris paulò humiliores superstant. Quod si quis de familia ad eminentiorem gradum dignitatis emerferit; propriam ipse sibi sepulturam adornat. In hac juxta dignitatem, statuæ è lapide, hominum vel animalium figuræ, utrinq; ad latus viæ deorsum eriguntur, & arcum quasi triumphalem pro cujusque facultatibus componunt:

reli-

reliquum spatium arboribus, quæ ferè omnes Cupressi sunt, conferitur, additurque murus per circuitum, si libuerit.

Tartari nonnihil aliter agunt. Tametsi enim quoad situm, & locum requirant omnia eadem, quæ Chinenses; non tamen eodem ordine sepeliuntur; sed vel singuli seorsim; vel juniores ad latus seniorum. Ultraque natio erigit lapidem cum inscriptione; quæ ætatem, officium, & Regia beneficia continet. Atque ne characteres ætate deleti pereant, ac demortui recordationem & merita unâ auferant; præter lapidem tumulo incumbentem Chinenses alium quadratum, cum eadem inscriptione suppleturum alterius defectum, ad feram posteritatem de rebus gestis demortui erudiendam, in terram seu fundum sepulchri defodiunt.

Mortuo igitur aliquo quicumque sit, exemplo propinqui & amici conveniunt ad funus, & altâ voce complorantes illud circumdant. Tum saccum cannâbinum plenum panibus compactis ex papyro, auróq; & argento obductis, ut planè aurei, & argentei videantur, ante fores suspendunt. Nobiliores verò albæ telæ tenuissimæ, & omnino transparentis frustum, cum scheda, quæ funus denuntiat, ad amicos mittunt. Qui constitutâ & designatâ die adsunt; suffitum, cereos, & pecuniam offerentes. Domum ingressi consistunt ante mensam, quæ tum-

tumbæ ex adverso in medio aulæ collocatur. Ibi suffitu accenso, & in mensa deposito aliquantulum retrocedunt, & quater flexis genibus capite profundè ad terram usque inclinato, simulque ejulantes, reverentiam mortuo, ibidem in fronte tumbæ depicto exhibent. Ubi surgunt ab adoratione, prodeunt pupilli, vel propinqui; qui ad latus tumbæ intra cortinas scorsim per id tempus flectunt. Hi de genibus advoluti venerantur hospitem, eidemque quater continuò in terram concusso capite gratias agunt. Recedentem alius ex propinquis comitatur; & siquidem consentiant, invitat ad bibendum *CHâ*, potum *Chinensium*. Ubi aliquantum assederunt, hospes ad portam aut plateam deducitur. Finito tempore visitationum reditur à propinquis ad domum luctûs: Unde funus ad sepulchrum, vel saltem ad portam urbis usque deducunt: Tum pupilli, quò se gratos ostendant ijs, qui inviserunt, accedunt ostia singulorum. Ibi etiamnum in veste lugubri, quæ ex cannabe satis aspera conficitur, opperientibus prostrati in terram, nec audentes ingredi, reverentiam pro exhibito nuper obsequio vice debiti persolvunt.

Tartari longè aliter funus instituunt. Ipso scilicet die, quo quis moritur, tumbæ inclusus, & domi deploratus effertur, (nisi *Regulus* sit aut *Dynasta*) Defunctum comitantur amici: utrin-

utrinque postea longo ordine ad rogam stantes, atque altâ voce deplorantes. Peracto e-
 julatu discedunt qui deduxerunt, ac domestici
 ignem pyræ supponunt, & omnia servatis dun-
 taxat ossibus in cinerem redigunt. Reguli
 nonnihil amplius honorantur post mortem.
 Nam tunc domi, bis terve complorationibus
 exactis, statuuntur famuli utrinque ante aulam;
 qui dexterâ ostendent ea, quæ ex Reguli digni-
 tate, & facultatibus erant: his galeas, illis ga-
 leros: his cingula, illis balteos: his gladios,
 illis arcus cum pharetris: alijs canes venaticos,
 & alia demum quibus assueverat, repræsentan-
 tibus: atque unâ, inconsolabiliter plorantibus.
 Non absimili ordine dispositi circumstant equi,
 pretiosissimis ephippijs instrati; quibus holose-
 ricos pannos ad sepulturam concremandos
 induunt, equisonibus fræna tenentibus. Tum
 camelos pari ordine oneratos, & quæ ad pom-
 pam funebrem spectant deferentes. Tympa-
 nistæ quoque, ac tibicines sub porta modulus
 quisque suos exequitur.

Die constitutâ deducitur funus. Præce-
 dunt tibicines continuo triste carmen insonan-
 tes; Hos cameli viginti, aut triginta insequun-
 tur è toto grege selecti; qui tentoria & utensi-

lia.

lia ad locum sepulturæ deportant, ornati fræ-
 nis sericis, & pellibus martium de collo pen-
 dentibus. Post umbellæ sericæ: post umbel-
 las flabella grandia picta, & deaurata. Se-
 quuntur vexilla, labara, & quicquid est si-
 gnorum militarium. Tum vasa aurea & ar-
 gentea. Post tandem equi phalerati agmen
 claudunt. Famuli supellectilem pretiosiore
 gestantes, & sellæ gestatoriæ, quibus uteba-
 tur Regulus postrema sunt. Locus sepulturæ
 in formam muri storeis totus circumdatur: e-
 rectis intra hoc spatium tentorijs patentibus,
 pro abacis, & utensilibus: reclusis pro supel-
 lectili pretiosa ad comburendum paratis. In
 medio stat ingens aula constructa ijs storeis pro
 cadavere deponendo. Ad hanc qui in proces-
 sione fuerunt ultimi, consistunt primi. A ter-
 go istorum cæteri utrinque prout dignitas po-
 stulat, consistunt: Spatio reliquo, quod post
 aulam diffunditur, mulieribus relicto. Ubi
 omnes locum ingressi sunt; erecti stantes tam
 viri quàm fæminæ unà omnes plorant ali-
 quamdiu. Ploratu finito magistri ceremo-
 niarum de Tribunali rituum ea, quæ ad sa-
 crificium pertinent, apparant, mensas omnis
 generis fructibus & bellarijs onustas appo-
 nunt. Addunt etiam carnes paropsidibus

ar-

argenteis maximis impositas. Tum urceolum vini cuidam de nobilioribus Regulis porrigunt, qui liquorem tertio in altum elevat tanquam mortuo oblaturus. Inter hæc Regium diploma depromitur, quo Rex demortui merita commemorat, eumque titulo aliquo specioso coonestat. Elogium istud delectus de Tribunali rituum elatâ voce omnibus genu flexis, atque attentissimè auscultantibus recitat. Prælectum diploma, ubi absolvit præco, in foculo ibidem apparato in favillas redigitur; atque unâ omnes ter capite ad terram demisso, simul asurgunt, iterumque complorant. Tum domestici pyram accendunt chartaceam collis instar elatam, undique velo purpurei coloris tenuissimo obvolutam, in quam vestes pretiosissimas, pileos, ocreas, ephippia, aurea & argentea vasa, fellam etiam, & lectum defuncti coniecta igne absumunt. Hisce in cinerem redactis quidquid argenti, vel auri confluit, extractum denuo chartâ convolvunt, ac demum post diem tertium congregati rursus igni tradunt, novis identidem alimentis adaucto, donec universa digesserit. Equi phaleris nudati scuticâ propelluntur in campum: liberumque est volentibus emere, dimidiato pretio persoluto eos habere. Quibus peractis abeunt invitati, Regulorum aliquo extra funeralem portam deducente, & gratias agente: nisi defunctus ejusmodi fuisset, cui ista officia jure debebantur. Sub

Sub hæc tempora translati Chinenſium ad Tartaros Imperij obierat ſenior de familia Imperatoria Regulus, quem, niſi ultro ceſſiſſet, regnum manebat. Huic pompa domi & foris, quam deſcripſimus, impenſa eſt: deducentibus funus honoris cauſâ ferè quinquaginta equitum millibus, alióque innumero comitatu. Optimus ſenex digniùs aliquid per animos viventium memoriæ transcripturus, juffit epulum pauperibus dari; quo eorum aliquot millia reſecti ſunt. Bonzijs eò, quòd nonnihil apud tumbam demurmuraſſent, tria aureorum millia, cum centum pannis ex holoſerico data. Poſtquam Patruus Regius obierat, eò quòd Imperium aliquamdiu gubernâſſet, duplo plures comitati ſunt: Mandarinique Chinenſes, coacti è palatio per urbem totam pediteſ proſequi funus, per nives & glaciem, hyberno tempore, bini & bini procedere longiſſimo ordine; donec portas urbis egreſſi licentia equitandi fieret. Idem ad funus fratris Regis factitatum eſt; multò ad hæc nitidiùs ordinato proceſſu, & auguſtiore apparatu impenſo: prætertium quòd in pretio hic Princeps omnium maximo per Imperium eſſet, atque amabilis plurimùm & digniſſimus throno Regio haberetur.

X

Non.

Non contenti unâ pompâ sepulchrali Tartari eam post septenos dies aliquoties iterant: donec quidquid mortuo fuerat in delicijs, ac divitijs totum absumptum. Insuper si quæ concubina gratiosior, vel familiarior aulicus fuit; hi sponte pereunt suâ, & concubina (velit aut nolit) suspendio seipsam enecando comitari cogitur; ut defunctus in altera vita habeat solatium, quo juxta imperitam persuasivonem barbaræ gentis delectetur. Prudentiores tamen crudele hoc sacrificium postea detestati libello Regi oblato rogârunt, quò immanem hunc abusum lege latâ tolleret; uti etiam profusionem sumptuum, ac vanam tantæ supellectilis incinerationem prohiberet. Affectu non planè sublato volentium maritis atque amicis commori: consuetudo tamen interdictis identidem Regijs intercepta est plurimum: ac pro pannis pretiosissimis substitui jussi papyracei, qui convolutione, & picturâ foris adhibitâ veros mentirentur, singulos singulis aureis æstimatos. Plus sibi licuisse voluit nuper Rex in funere concubinæ Regiæ. Ipse funus extra palatij muros comitatus; ibi deposito ad tempus funeræ flammæ constitutum loculo per dies centum, quartâ semper sacrificari jussit: quibus solis ineptijs præter apparatus, ac materiam solennitatum supra

de-

decem millia aureorum expendit. Inter alia vanitatum edita spectacula mensas ipsas cum stragulis ex hoc holoserico igni impositas concremabat: dignam omnino pœnitudine, quam in morte ipse postea prætulit, levitatem. Feretrum pretiosissimo panno attalico instratum fuit, quod insecutus ipse est præter majestatem. Illud antecedebant sellæ tres gestatoriæ ad speciem aureæ; sed tantummodo deauratæ, exquisitissimis undique gemmis insertis fulgentissimæ. Præcedebant præterea tres currus equis deducti, eodem artificio supra conditionem illustres. Ploratus aliquot millium hominum quotidie institutus; cætera superioribus affinia fuerunt. Retulit Quæstorum nonnemo absumpta tum supra octingenta millia: triplo aut quadruplo amplius elapsura, si concubinæ illi sepulchrum parandum, ac funus deducendum fuisset. Verum his, qui irregulares fuerunt, omissis sumptibus, ad Regulorum in exequijs apparatus, quem cæteri in Republica digniores solent æmulari, aut imitari, revertamur.

Postquam igitur secundo ac tertio omnibus de-
nuo ad sepulturæ locum confluentibus sacrificia,
& planctus peractus est; Tum demum pro sepul-
chro aulam pulcherrimam tanquam viro ædifi-
cant,

cant, muro undique cinctam; & juxta murum utrinque ædificijs varijs, ad modum ferè quo in palatijs delectabatur vivens associatis. In istis servos fideiiores collocant. In aula bustum apparant supra quadratum tumulum è lateribus extructum: Circùm pulvinaria & sellam defuncti collocant, in pariete utrinque cingulum cum gladio, baltheum, & pharetram cum sagittis appendunt. In hanc aulam quotidie anno integro cibos inferunt, quos coram tumulo, quasi defuncto pransuro aut cænaturò apponunt, adstantes interim aliquamdiu ad latera, ac complorantes. Inferiorum ordinum Tartari, cùm sint fortunæ cum superioribus imparis; ædificium ad busta non exstruunt; sed CHâ, vel cibo allato, atque immediatè coram tumulo collocato discedunt, non ultra assistentes, nisi cùm hoc honoris officium demortuo præter solitum præstant.

Chinenses è converso instructo magnifico apparatu, quando propinqui & amici convenerunt, præmissâ versùs defunctum solitâ reverentiâ domo hoc ferè ordine exeunt. Præcedit titulus nominis, dignitatis, & ætatis inferico rubro argenteis litteris depictus, præ longo hastili dependens. Sequitur longa series puerorum flores omnis generis ex papyro colorata, arundinibus præfixos, deportans.

Ad-

Admiscentur floribus formæ multiplices tam hominum, quàm animalium, hortorum, ædificiorum, aliarumque deliciarum oculos oblectantium. Ijs qui à pietate commendati fortè obierunt, trahis, seu vehiculis idola plurima elegantissimè insita præferuntur. In uno feretrorum defuncti imago prostat. Post hæc Bonzij cum cymbalis, fistris, aliisque musicis instrumentis aures verberant. Deinde histriones in equis, eo habitu, quo comœdias apud sepulturam acturi sunt, intercurrunt; multis interim per iter artificiosis ignibus crepitum excitantes: per cannas item teretes subvolantes in altum, atque in aëre gesticulationes miras exhibentes. Alij stant in equis, vel inverso capite, vel ex stapede unâ librati pendent, aut juxta equum pari velocitate viam decurrunt. Quæ omnia temperando luctui fiunt. Propinqui antecunt tumbam pedites. Pupilli loculo quàm proximi, baculis innixi, atque etiam à famulis fulcientibus brachia, incedunt simulatis viribus præ mœrore defectis. Feretrum defuncti sericis, & preciosis pannis instructum, ad minus octo; ut plurimum sexdecim; aliquando etiam triginta duo Sandapilarij deferunt. Fœminæ omnes in sellis gestatorijs sequuntur, præcedens universim virorum agmen, quod ordinibus passim vel

326 *Initia Expedit. Christiana adChinens.*
equo, vel pedibus admiscetur. Cùm ad lo-
cum funeris ventum fuerit, ij, qui pompam
ducebant, in papyraceum omnia cumulum
conjecta supposito igne succendunt: tum ad
mensas ibidem coram sandapila varijs fructi-
bus, & suffitu instructas additis utrinque por-
co, & vervece exenteratis, & purgatis acce-
dunt. Hic digniores duo vel tres pro omni
turba libato suffitu accendunt odorama; ;
unàque his recedentibus circumstantes flexis
genibus, identidem assurgentes quater supra
relatam demisso capite reverentiam repetunt.
Secedunt postremo ad latus, & locum capeffit
ante omnes, qui ad signandam defuncti tabel-
lam accessurus est. Jam enim antea Chinenses
tabellam apparant triũ circiter digitorum lati-
tudinis, vix ulnâ longiorem. In hoc descripto
nomine, & conditione defuncti, primam litte-
ram hanc Æ quæ Regem significat, quasi oti-
osam præponunt: Unde qui eam in hac fune-
rali celebritate signaturus est, cultissimis vesti-
bus, atq; ijs, quibus Regem accessuros uti pro
ratione dignitatis oportet, indui necesse est.
A duobus ceremoniarum præfectis deductus
iste, oblato penicillo prius omnes circum-
stantes pro se deprecatur, professus se hoc
munere indignum. Tandem supra litteram
in fronte tabellæ præscriptam, ac nigro colore
depi-

depictam addit rubrum punctum, hac ratione
Æ: tum enim ex ea voce, quæ Regem signi-
ficat fit altera, quæ Dominum sonat, ut ita-
cum nomine demortui prius subnotato evadat
sensus integer: nempe Dominus talis & talis,
&c. Hæc illa postea tabella est, quam pro-
pinqui domum referunt cum defuncti effigie;
ut quot annis sæpius in illa parentum suorum
memoriam venerentur, quæ effigie quoque
vetustate deletâ perdurat longam annorum
seriem superstes. Inscriptione peractâ enco-
miastes idem præit universis totidem, ut antea,
genuflexiones & reverentias: reliqua abeun-
tes libitinijs permittunt. Porro antequam
discedant vel in domo ex storeis erecta, vel in
proximo fano hospites convivio excipiuntur;
in quo primum poculum pupillis, ad abster-
gendas, ut ajunt, lachrymas propinatur, atq;
si lubet ad comedendum; & ad audiendas co-
mœdias diutius subsistunt. Domum redeun-
tes Táu Sûs aliquot congregant (sectæ genus
est apud Chineses à tribus millibus annorum
per Lâo cù Confutio cœvum inventum) hi
totam domum à spiritibus expurgaturi accur-
runt: aspersâ aquâ, nescio quâ, ut putant,
eos amoturi, ac quietem domibus procura-
turi.

Vestium non una æquè apud Chineses, &

Tartaros in funeribus est ratio. Habitum cum luctu per successum annorum variant: Utrique tamen albo universim utuntur. Primo insuper anno Chineses tam viri, quàm foeminae induntur cannabe crassâ, & foraminibus per viâ, quâ etiam capita involvunt: calceos rudes ex albo paño deferunt, ac fune cinguntur: Tanquam qui neglectu corporis dolorem ex parentum morte conceptum testentur. Secundo anno vestem ex subtiliori panno assumunt: pileum ordinario similem formâ, non colore: calceos nitidiores, & jam discincti pergunt. Tertio anno sericam admittunt: nec disparis materiae, tametsi albi coloris, pileum; aut etiam ordinarium, qui niger vulgò esse consuevit. Porro novem menses censentur annum luctus implere: tempus quo in utero gestati sunt, in luctu demortuorum ter repetito non excedens. Hoc interea toto tempore in maxima quamvis dignitate constituti, officio se abdicant, vacationem ipso Rege lege Regni probante. Si fortè per id tempus, praesertim initio, invisantur, non audent hospiti ex adverso, vel juxtâ, more caeterorum, assidere, sed in humili scabellò accumbunt. Primis potissimum mensibus non modò cibos jejunantium tantum adhibent; abstinentes à carne, vino, piscibus, lactiniis, & aliis hujusmodi; sed & planè insipi-

pidis vescuntur, sale & aromatibus nequaquam conditis. Pro uxore, fratribus, filiis, cæterisque propinquis tempus luctûs quemadmodum brevius est; ita vestis lugubris, ac victûs ratio perquam melior. Deflendis parentibus filii triennium impendunt; quod etiam tempus uxori pro marito mortuo præscriptum est. Seniore filio, ejusve uxore, seu majore nuru mortuâ, parentes annum luctum assumunt: quem ejusdem maritus pro uxore mortuâ gestat; itémque fratres pro fratribus observare necesse habent.

Tartaros quod attinet: in luctu omnes tam de familia, quam propinqui talarem tunicam ex albo panno induunt: eamque simili materiâ, in circulum convoluta constringunt: ocreas ordinarias sed quàm possunt attritas: pileum consuetum detractis tantum floccis ex serico rubro, pro ornatu impositis, gestant: barbam & capillos sylvescere patiuntur. Exacto mense ex papyro aliisque utensilibus focum faciunt, in quem detractum cingulum singuli iniiciunt, hoc pacto renunciasse se luctui profitentes, postea solito more incedunt. Vicini autem, & amici, aut detractis tantummodo ex pileo floccis; aut retentâ habitus ordinarii formâ, materiam duntaxat nobiliorem viliori permutant. Nō magos

illos spirituum domitores, non spiritus infestos curant. Mulieres Tartariæ, dum lugent, ornatū corporis, qui aliàs niger, & honestissim' est, in albū convertunt. Pro integumento capitis, quod aliàs crinib' intortis simplicissimè contegunt, albam vittam, sed cinguli in modū complicatam assumunt, quā caput coronant, vittæ appendicib' per humeros defluentib'. Singulæ baculū arundineum albâ chartâ obvolūtū, manibus præferunt, dum ad plorandum accedunt: egregia conditionis humanæ, quam deflent, vel apud idiotas symbola, ac barbaros documenta.

CAPUT XXIV.

De funeralibus demortui Regis deq; juramento fidelitatis successori præstito.

AD Regium funus, unde discessimus, post Aliminio revertamur. Ab obitu die postero, quæ octava primæ Lunæ fuit, circa meridiem loculo inclusus Rex est, vix ullus in urbe Tartarus publico officio præerat, qui unâ cum uxore, & filiabus non advolaverit. Atria exinde omnia ita redundârunt, ut quantumvis capacissima transitum vix darent. Nobiliores in atrium interius, aulæ Regiæ proximum recepti